Europees Parlement
2014-2019

Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid

2015/2352(INI)

12.7.2016

ADVIES

van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid

aan de Commissie juridische zaken

inzake aansprakelijkheid, vergoeding en financiële zekerheid voor offshore- en gasontginning
(2015/2352(INI))

Rapporteur voor advies: Nikos Androulakis

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid verzoekt de ten principale bevoegde Commissie juridische zaken onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

1. brengt de milieuschade als gevolg van het ongeval van de Deepwater Horizon in herinnering; wijst ook op de circa 500 aardbevingen die het Castor-project in 2013 veroorzaakte langs de kust van Tarragona en Castelló en die rechtstreekse gevolgen hadden voor duizenden Europese burgers;

2. herinnert aan de tragische dood van 167 werknemers van een oliebedrijf die op 6 juli 1988 omkwamen bij de Piper Alpha-ramp voor de kust van het Schotse Aberdeen;

3. merkt op dat zich sinds 1988 in de EU geen groot offshoreongeval meer voorgedaan en 73 % van de olie- en gasproductie in de EU is afkomstig van lidstaten rond de Noordzee waarvan al is vastgesteld dat zij over de best functionerende offshoreveiligheidssystemen ter wereld beschikken; onderstreept dat de Europese Unie circa 68 000 kilometer kust heeft en dat het aantal offshore-installaties in de toekomst waarschijnlijk sterk zal toenemen, in het bijzonder in de Middellandse Zee en de Zwarte Zee, en dat het daarom dringend noodzakelijk is Richtlijn 2013/30/EU volledig ten uitvoer te leggen en te handhaven, en een behoorlijk wettelijk kader voor alle offshore-activiteiten te garanderen voordat zich een ernstig ongeluk voordoet; herinnert eraan dat in artikel 191 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie wordt bepaald dat het Europese milieubeleid gebaseerd moet zijn op het voorzorgs- en preventiebeginsel;

4. betreurt dat in Richtlijn 2013/30/EU en Richtlijn 2004/35/EU ongevallen slechts als 'ernstig' worden aangemerkt als er doden of zwaar gewonden te betreuren zijn en dat 'ernstig' nergens duidelijk betrekking heeft op de gevolgen voor het milieu; benadrukt dat een ongeval, ook als er geen doden of zwaar gewonden bij vallen, zeer ernstige milieugevolgen kan hebben vanwege de omvang ervan of wanneer er bijvoorbeeld beschermde gebieden of soorten of bijzondere kwetsbare habitats getroffen worden;

5. wijst erop dat in verschillende studies, zoals één van de onderzoeksdienst van het Europees Parlement en één van het Gemeenschappelijke Centrum voor Onderzoek, berekend wordt dat er tussen 1990 en 2007 in de Europese Unie 9 700 ongevallen in de sector olie en gas hebben plaatsgevonden: benadrukt dat al deze ongevallen, ook al waren zij klein van omvang, samen belangrijke en langdurige gevolgen hebben voor het mariene milieu en dat daarmee rekening moet worden gehouden in de richtlijn;

6. is ingenomen met de goedkeuring van de richtlijn offshoreveiligheid (Richtlijn 2013/30/EU), die een aanvulling vormt op de richtlijn milieuaansprakelijkheid (Richtlijn 2004/35/EG) en de richtlijn milieueffectbeoordeling (Richtlijn 2011/92/EU), alsook met de ratificatie van het offshoreprotocol van het Verdrag van Barcelona door de Raad als een eerste stap ter bescherming van het milieu en de gezondheid en veiligheid van werknemers; herinnert eraan dat de uiterste termijn voor omzetting van de richtlijn 19 juli 2015 was; merkt op dat de meeste lidstaten de desbetreffende bepalingen ervan nog niet hebben geïmplementeerd; verzoekt de Commissie te zorgen voor goed toezicht op de tenuitvoerlegging ervan om te kunnen beoordelen of er verdere geharmoniseerde

regelgeving inzake aansprakelijkheid, compensatie en financiële zekerheid moet worden ingevoerd om zo spoedig mogelijk de conformiteit met de richtlijn offshoreveiligheid te verbeteren, zodat eventuele ongelukken in de toekomst effectief vermeden kunnen worden;

7. onderstreept nogmaals dat elke offshoreactiviteit gepaard moet gaan met de uitvoering en openbaarmaking van een risicobeoordeling en een milieueffectbeoordeling, overeenkomstig andere EU-wetgeving en beleidsterreinen zoals biodiversiteit, klimaatverandering, duurzaam landgebruik, bescherming van het mariene milieu, en kwetsbaarheid en bestendigheid tegen ongevallen en natuurrampen, en dat personeel adequaat moet worden opgeleid voordat er vergunningen worden afgegeven voor dit soort activiteiten; verzoekt het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid de Commissie en de lidstaten te assisteren bij het opstellen van rampenplannen; acht het verheugend dat de industrie vier bronafdekkappen (well capping stacks) heeft gebouwd, die het lekken van olie in geval van ongevallen kunnen verminderen;

8. verzoekt om een op maat gesneden Arctische milieueffectbeoordeling voor alle activiteiten in het Arctisch gebied, waar de ecosystemen bijzonder fragiel zijn en verband houden met de wereldwijde biosfeer;

9. onderstreept dat moet worden gezorgd voor snelle en effectieve actie voor verbetering, waaronder passende vergoeding voor alle slachtoffers van milieuschade als gevolg van grote offshore-ongevallen, overeenkomstig het "de vervuiler betaalt"-beginsel;

10. benadrukt dat het noodzakelijk is dat offshore-activiteiten voortdurend onder deskundig toezicht van de lidstaten staan om te waarborgen dat er doeltreffende controles worden verricht om ernstige ongevallen te voorkomen en om de gevolgen van ongevallen voor de mens en het milieu te beperken;

11. merkt op dat de richtlijn offshoreveiligheid weliswaar enkele specifieke bepalingen inzake aansprakelijkheid en vergoedingsgerelateerde kwesties bevat, maar dat deze richtlijn geen omvattend EU-kader voor aansprakelijkheid biedt; benadrukt dat moet worden gezorgd voor gelijke toegang tot de rechter en schadevergoeding bij ongevallen met grensoverschrijdende gevolgen, waarbij rekening gehouden moet worden met het feit dat sommige lidstaten krachtens artikel 41, leden 3 en 5, van de richtlijn offshoreveiligheid gedeeltelijk vrijgesteld zijn;

12. betreurt het dat regelgeving inzake strafrechtelijke aansprakelijkheid in verband met inbreuken op de offshoreveiligheid in de EU niet geharmoniseerd is; verzoekt de Commissie een voorstel in te dienen om inbreuken op de richtlijn offshoreveiligheid onder de werkingssfeer van de richtlijn milieudelicten (Richtlijn 2008/99/EG) te laten vallen, aangezien dit een extra afschrikkingsmiddel zou zijn;

13. neemt ter kennis dat de Commissie voornemens is systematisch gegevens te gaan verzamelen via de EU-Groep van autoriteiten voor offshore olie- en gasactiviteiten (Euoag) om een completere analyse te kunnen maken van de doeltreffendheid en de reikwijdte van nationale aansprakelijkheidsbepalingen;

14. betreurt het feit dat de aansprakelijkheid voor schade en economisch verlies, een essentieel instrument om effectieve offshoreveiligheid in de Unie te waarborgen, per

lidstaat zo'n verschillende reikwijdte heeft; verzoekt de Commissie te beoordelen of de aansprakelijkheid op Unieniveau geharmoniseerd moet worden in het licht van de grensoverschrijdende aard van deze activiteiten;

15. is van mening dat regelgeving moet worden vastgesteld inzake civielrechtelijke risicoaansprakelijkheid voor ongevallen met offshore-installaties om de toegang tot de rechter voor slachtoffers (hetzij rechtspersonen hetzij natuurlijke personen) van deze ongevallen te vergemakkelijken, aangezien dit voor de offshore-exploitant een stimulans kan zijn om het aan de activiteiten verbonden risico naar behoren te beheren; is van mening dat financiële aansprakelijkheidsplafonds moeten worden vermeden;

16. is van mening dat alle gevallen van bewezen aansprakelijkheid en de gegevens over opgelegde sancties openbaar moeten worden gemaakt om de werkelijke kosten van milieuschade voor iedereen zichtbaar te maken;

17. verzoekt de lidstaten gedetailleerde gegevens te verstrekken over de toepassing van financiëlezekerheidsinstrumenten en adequate dekking voor offshore-ongevallen, met inbegrip van de meest kostbare;

18. betreurt het feit dat er weinig animo is voor financiëlezekerheidsinstrumenten in de EU die de schade als gevolg van de kostbaarste offshore-ongevallen dekken; wijst erop dat een van de redenen daarvoor zou kunnen zijn dat de reikwijdte van de aansprakelijkheid voor schade in bepaalde lidstaten van dien aard is dat dergelijke instrumenten wellicht niet noodzakelijk zijn;

19. merkt op dat wettelijke vereisten voor specifieke niveaus van dekking in vele lidstaten ontbreken; benadrukt dat het weliswaar onproductief kan zijn om specifieke bedragen op EU-basis vast te stellen, maar dat een voor de hele EU geldende methode noodzakelijk is voor de berekening van de bedragen die de nationale autoriteiten moeten eisen, die rekening houdt met de specifieke kenmerken van de activiteiten en de plaatselijke exploitatie-omstandigheden, zodat voldoende dekking geboden wordt voor ongevallen met grensoverschrijdende gevolgen;

20. onderkent weliswaar dat er ten aanzien van financiëlezekerheidsinstrumenten voldoende flexibiliteit moet worden betracht, maar onderstreept dat er meer geharmoniseerde regels moeten komen inzake de wijze waarop moet worden geverifieerd dat de vorm en de hoogte van de geboden financiële zekerheid zouden volstaan om de potentiële schade te dekken, en dat ervoor moet worden gezorgd dat de financiëlezekerheidsverstrekkers kunnen voldoen aan de vraag naar verzekeringen, waarbij gebruikmaking van dergelijke instrumenten op evenredige wijze wordt aangemoedigd; verzoekt de Commissie voorstellen in te dienen die vooral onmisbaar zijn vanwege de grensoverschrijdende aard van dit soort ongevallen;

21. wijst erop dat er verschillende financiëlezekerheidsproducten kunnen worden gebruikt om de risico's van de kostbaarste en minst frequente offshore-ongevallen af te dekken; verzoekt de lidstaten meer soorten financiëlezekerheidsmechanismen te accepteren voor het afgeven van een vergunning voor en het verrichten van offshore-activiteiten en er daarbij voor te zorgen dat het dekkingsniveau gelijkwaardig is;

22. verzoekt de Commissie en de lidstaten in overweging te nemen of een wettelijk

compensatiemechanisme voor offshore-ongevallen kan worden opgezet, in de trant van het mechanisme waarin de wet op de oliewinningsactiviteiten in Noorwegen voorziet, althans voor sectoren die sterk getroffen kunnen worden door ongevallen, zoals de visserij en het kusttoerisme en andere sectoren van de "blauwe economie".

23. verzoekt de Commissie om, als er een inbreukprocedure wordt ingeleid tegen een lidstaat, voor de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid van het Europees Parlement te verschijnen om uit te leggen om welke reden dat gebeurt en welke corrigerende maatregelen ten aanzien van de betrokken lidstaat moeten worden genomen;

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING
IN DE MEDEADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	12.7.2016
Uitslag eindstemming	+: 58 –: 7 0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Marco Affronte, Margrete Auken, Pilar Ayuso, Zoltán Balczó, Catherine Bearder, Ivo Belet, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Lynn Boylan, Cristian-Silviu Buşoi, Soledad Cabezón Ruiz, Nessa Childers, Alberto Cirio, Birgit Collin-Langen, Mireille D'Ornano, Miriam Dalli, Seb Dance, Jørn Dohrmann, Ian Duncan, Stefan Eck, Bas Eickhout, Eleonora Evi, José Inácio Faria, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Jens Gieseke, Julie Girling, Sylvie Goddyn, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, György Hölvényi, Anneli Jäätteenmäki, Jean-François Jalkh, Karin Kadenbach, Kateřina Konečná, Giovanni La Via, Peter Liese, Norbert Lins, Valentinas Mazuronis, Susanne Melior, Miroslav Mikolášik, Massimo Paolucci, Gilles Pargneaux, Piernicola Pedicini, Pavel Poc, Frédérique Ries, Michèle Rivasi, Annie Schreijer-Pierik, Renate Sommer, Dubravka Šuica, Tibor Szanyi, Nils Torvalds, Jadwiga Wiśniewska, Damiano Zoffoli
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Nikos Androulakis, Paul Brannen, Nicola Caputo, Martin Häusling, Merja Kyllönen, Christel Schaldemose, Keith Taylor
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 200, lid 2)	Jiří Maštálka, Maurice Ponga